

*Badanie Konfederacji Lewiatan
Kondycja sektora MMŚP'2014*

Mikro, małe i średnie firmy – prognoza 2014-2015

Małgorzata Starczewska-Krzysztosek

Konfederacja Lewiatan

Warszawa, 21 sierpnia 2014

*Dane wykorzystane w prezentacji pochodzą z badania
przygotowanego przez Konfederację Lewiatan w ramach projektu
„Monitoring kondycji sektora MMŚP w 2014 r.”*

Realizacja wywiadów – CBOS.

*Badanie przeprowadzone w okresie 06 maja - 18 lipca 2014 r.
na losowej próbie 1100 MSP.*

20 lat
Związek Polskiego
Leasingu

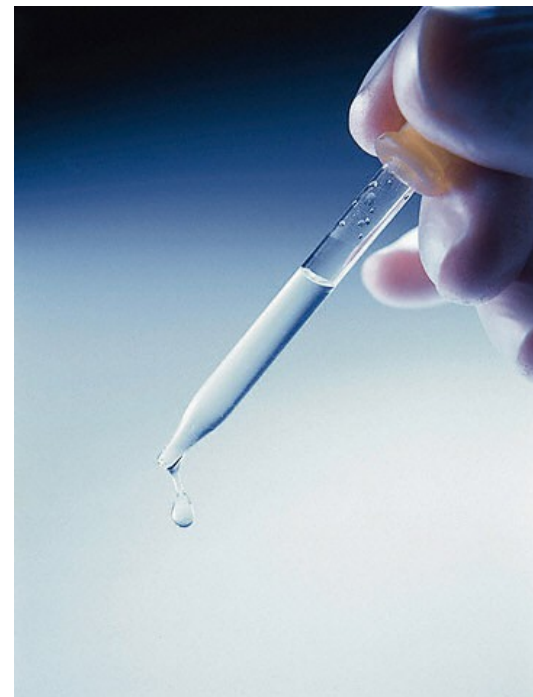

2014 - ostrożnie i wstrzemięźliwie
2015 - optymistycznie

**Czym większa firma,
tym prognozy lepsze.**

**Czym bardziej nowoczesny sektor
gospodarki, tym prognozy lepsze.**

PRZYCHODY

2014

- ❑ Więcej (niż w 2013 r.) firm prognozuje w 2014 r. wzrost przychodów, ale prognozy są wstrzemięźliwe.
- ❑ Najlepiej sytuację oceniają firmy średnie.
- ❑ Firmy mikro widzą 2014 r. jeszcze w dość szarych barwach
- ❑ W najlepszej kondycji jest sektor informacja i komunikacja, nieźle sobie radzi opieka zdrowotna, a także przemysł.
- ❑ Ciągle słabo widzi swoje możliwości handel hurtowy i detaliczny oraz transport i gospodarka magazynowa.

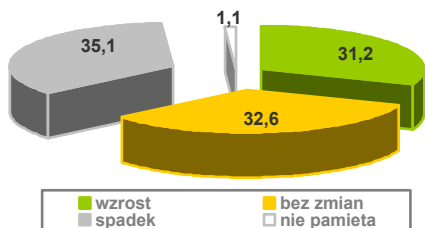
2015

- ❑ W opinii MMŚP ma to być rok znacznie lepszy niż dwa poprzednie, ale część firm nie uniknie spadków.
- ❑ Najbardziej swoją sytuację widzą mikrofirmy (prawie 15% prognozuje spadek przychodów). Najlepiej – firmy średnie.
- ❑ Do firm z sektora informacja i komunikacja, także w 2015 r. b.dobrze oceniających swoje możliwości rozwoju, dołączą firmy z sektora działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, a także firmy przemysłowe.
- ❑ Relatywnie słabo swoje możliwości widzą w 2015 r. firmy handlowe.

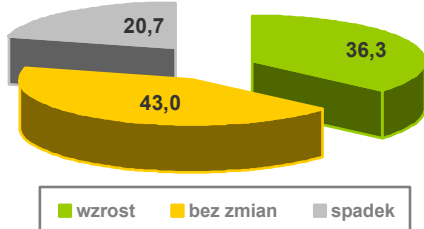
PRZYCHODY_MMŚP ogółem

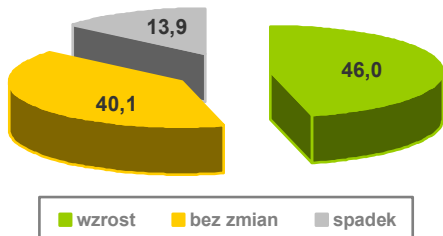
Zmiana przychodów w 2013 r. vs. 2012 r.
(% MSP ogółem)

Zmiana przychodów w 2014 r. vs. 2013 r.
(% MSP ogółem)

Zmiana przychodów w 2015 r. vs. 2014 r.
(% MSP ogółem)

2013

- ❑ Więcej MMŚP odnotowało spadek przychodów niż wzrost.

- 3,9 pp

2014

- ❑ 1/5 MMŚP obawia się spadku przychodów,
- ❑ ... jednak MMŚP prognozują lepszą sytuację niż w 2013 r.

+ 15,6 pp

2015

- ❑ Prawie 50% MMŚP prognozuje wzrost przychodów,
- ❑ a tylko 14% ich spadek.

+ 32,1 pp

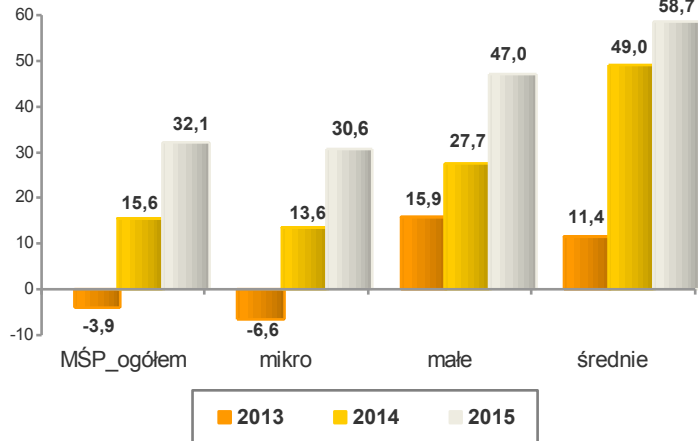
PRZYCHODY_MMŚP wg wielkości

mikro

- ❑ Kondycja mikrofirm była (2013), jest (2014) i będzie (2015) słabsza niż firm małych i średnich,
- ❑ ...ale od 2014 r. więcej będzie mikrofirm, w których przychody będą rosły niż firm w których przychody będą malały.

Odsetek MŚP prognozujących wzrost przychodów minus odsetek MŚP prognozujących spadek przychodów w I. 2014-2015¹⁾ wg klas wielkości

małe

- ❑ W 2014 r. ponad 40% firm małych prognozuje wzrost przychodów, a „jedynie” 13% - spadek.
- ❑ **Prognozy na 2015 r. są jeszcze lepsze** – wzrost przychodów prognozuje 56% firm, a spadek – 9%.

średnie

- ❑ **Firmy średnie będą szybciej wychodzić z osłabienia gospodarczego niż firmy małe i mikro.**
- ❑ W 2014 r. prawie 60% firm średnich prognozuje wzrost przychodów, a niespełna 10% - spadek.
- ❑ W 2015 r. tylko 4% firm obawia się spadku przychodów.

¹⁾ lata 2014-2015 – prognozy MMŚP

PRZYCHODY_MMŚP wg sektorów

sekcja gospodarki	2013 /2012		
	spadek	wzrost	netto
A	33,8	33,7	-0,1
C	32,0	31,4	-0,6
F	32,2	30,0	-2,2
G	41,7	27,1	-14,6
H	44,1	14,9	-29,2
I	37,8	37,3	-0,5
J	12,6	74,7	62,1
L	27,6	26,6	-1,0
M	26,2	44,1	17,9
Q	23,6	45,9	22,3

sekcja gospodarki	2014/2013 ^{*/}		
	spadek	wzrost	netto
A	14,6	23,6	9,0
C	11,4	42,0	30,6
F	15,9	44,3	28,4
G	28,9	30,2	1,3
H	28,2	28,8	0,7
I	26,6	38,5	11,9
J	0,5	68,4	67,9
L	10,4	33,4	23,1
M	15,4	42,1	26,7
Q	5,1	39,4	34,3

sekcja gospodarki	2015/2014 ^{*/}		
	spadek	wzrost	netto
A	4,8	36,8	32,1
C	7,5	52,6	45,1
F	9,1	48,9	39,8
G	23,2	40,3	17,0
H	10,3	50,2	39,8
I	10,8	45,4	34,6
J	0,0	60,6	60,6
L	8,0	42,4	34,3
M	5,5	58,6	53,1
Q	10,4	35,8	25,4

2013

(+62,1) vs. (-29,2 pp)

- W większości sektorów przeważały firmy, których przychody spadły nad firmami z rosnącymi przychodami.
- Sytuacja poszczególnych sektorów gospodarki była bardzo zróżnicowana – w najl szej kondycji były firmy z sektora **informacja i komunikacja**, a w najgorszej – firmy z sektora **transport i gospodarka magazynowa**.

2014

- W 2014 r. we wszystkich sektorach powinny prz ważyć firmy, w których przychody wzrosną nad firmami, w których przychody spadną.
- Ciągle w najlepszej kondycji są firmy z sektora **informacja i komunikacja**, a w najslabszej – **transport i gospodarka magazynowa oraz handel**. **(+67,9 pp) vs. (+0,7 pp)**

2015

- Po osłabieniu prawie nie ma śladu**. Nawet w rolnictwie ...
- Świetnie ma być jak zwykle w sektorze **informacja i komunikacja**, ale także w sekcji **działalność profesjonalna, naukowa i techniczna** oraz w **przemśle**. Dobrze – w pozostałych. **(+60,6 pp; +53,1 pp; +45,1)**

A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, B - działalność produkcyjna, F – budownictwo, G - handel hurtowy i detaliczny, H - transport, gospodarka magazynowa, I - działalność związana z zakwaterowaniem, usługami gastronomicznymi, J - informacja i komunikacja, L - obsługa nieruchomości, M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Źródło: badanie „Monitoring kondycji sektora MMŚP w 2014 r.”, Konfederacja Lewiatan

k6638214 www.fotosearch.com

ZATRUDNIENIE

2014

- ❑ Mniej (niż w 2013 r.) firm deklaruje wzrost zatrudnienia, ale także mniej mówi o zmniejszeniu zatrudnienia.
- ❑ Mikrofirmy właściwie nie będą zatrudniać.
- ❑ W małych i średnich firmach skłonność do zatrudniania będzie większa niż w firmach mikro, ale nie będzie to znaczący wzrost.
- ❑ Najwięcej, co nie znaczy dużo, firm z sektora opieka zdrowotna i pomoc społeczna deklaruje zwiększenie zatrudnienia.
- ❑ W budownictwie ciągle niestabilnie – część firm zwiększa zatrudnienie, część zwalnia.

2015

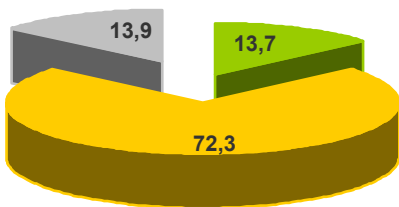
- ❑ Sytuacja lepsza niż w 2014 r., ale ciągle widać wstrzeźliwość firm dotyczącą zwiększania zatrudnienia. Natomiast prawie nie ma firm deklarujących potrzebę zwolnień pracowników.
- ❑ Podobna sytuacja (netto) we wszystkich grupach firm sektora MMŚP, aczkolwiek skłonność mikrofirm do zwiększania zatrudnienia ciągle mniejsza niż w firmach małych i średnich.
- ❑ We wszystkich sektorach gospodarki zatrudnienie będzie rosło – w największym stopniu w komunikacji i informacji, a także w przemyśle.
- ❑ Najsłabsza sytuacja w branży rolno-spożywczej.

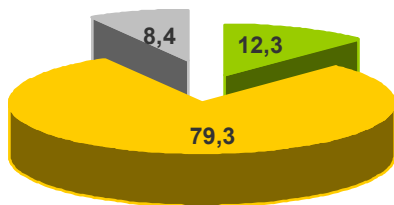
ZATRUDNIENIE_MMŚP ogółem

Zmiana zatrudnienia w 2013 r. vs. 2012 r.
(% MSP ogółem)

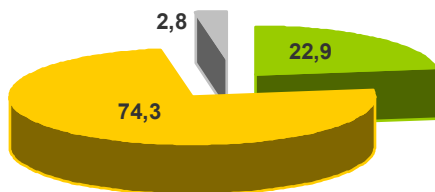
■ wzrost ■ bez zmian ■ spadek

Zmiana zatrudnienia w 2014 r. vs. 2013 r.
(% MSP ogółem)

■ wzrost ■ bez zmian ■ spadek

Zmiana zatrudnienia w 2015 r. vs. 2014 r.
(% MSP ogółem)

■ wzrost ■ bez zmian ■ spadek

2013

- ☐ Zatrudnienie było dość stabilne – podobny odsetek firm zwiększał zatrudnienie i zwalniał.

- 0,2 pp

2014

- ☐ Mniej chętnych do zwiększania zatrudnienia niż w 2013 r.,
- ☐ ... ale też mniej firm planujących zwolnienia.

+ 3,9 pp

2015

- ☐ Sytuacja będzie lepsza, ale wyraźnego wzrostu skłonności do zwiększania zatrudnienia nie widać,
- ☐ ... ale firmy nie planują też zwolnień.

+ 20,1 pp

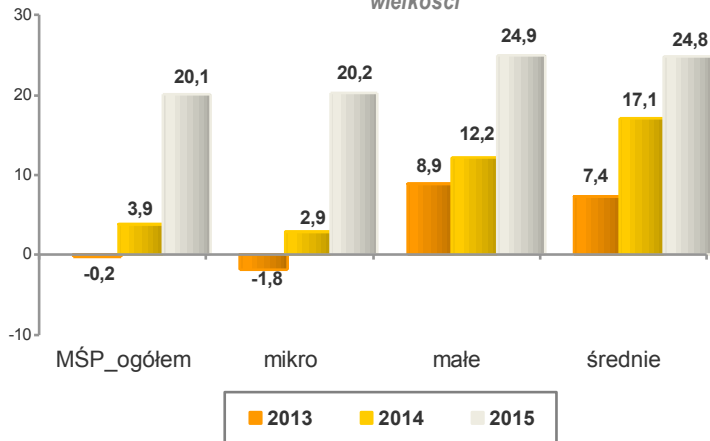
k6638214 www.fotosearch.com

ZATRUDNIENIE_MMŚP wg wielkości

mikro

- ❑ Mikrofirmy niechętnie zwiększają zatrudnienie – w 2013 r. zatrudnienie wzrosło w ponad 11% firm, podobnie będzie w 2014 r.
- ❑ **Prognozy** mikrofirm **na 2015 r. są dwa razy lepsze.**

Odsetek MŚP prognozujących wzrost zatrudnienia minus odsetek MŚP prognozujących spadek zatrudnienia w I. 2014-2015 wg klas wielkości

małe

- ❑ W 2013 r. firmy małe radziły sobie dobrze – ponad 25% zwiększyło zatrudnienie.
- ❑ W 2014 r. sytuacja będzie bardziej stabilna – mniej firm zgłasza wzrost zatrudnienia, ale także mniej – spadek.
- ❑ Plany małych firm na 2015 r. są **optymistyczne** – **ponad 30% planuje zwiększyć zatrudnienie.**

średnie

- ❑ Firmy średnie bardzo ostrożnie podchodziły do zwiększania zatrudnienia w 2013 r., ale **plany na I. 2014-2015 pozwalają na optymizm.**

ZATRUDNIENIE_MMŚP wg sektorów

(+36,1) vs. (-12,3 pp)

2013

- Widać, że społeczeństwo starzeje się, a także że bardziej dba o zdrowie – nawet w okresie słabej koniunktury ponad 1/3 firm MMŚP z sektora **opieka zdrowotna i pomoc społeczna** zwiększa zatrudnienie.
- Natomiast na zdolność do zatrudniania w pozostałych sekcjach gospodarki słaba koniunktura gospodarcza ma wpływ, szczególnie negatywny w **obsłudze nieruchomości**.

2014

- We wszystkich sekcjach gospodarki, poza obsługą nieruchomości, przeważają – ale w niewielkim stopniu – firmy prognozujące zwiększenie zatrudnienia.
- Najwięcej możliwości będzie w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz w ... przemyśle.

(+15,5 pp) i (+12,4) vs. (-2,7 pp)

2015

- Także po osłabieniu nie ma śladu. Najwięcej pracowników będą potrzebowały firmy sektora **informacja i komunikacja**, a także firmy z **przemysłu**. Najmniej – firmy z sektora **rolnego**.

(+37,5 pp; +28,6 pp; +11,1)

sekcja gospodarki	2013 /2012		
	spadek	wzrost	netto
A	7,7	3,0	-4,7
C	10,9	15,3	4,4
F	17,3	11,1	-6,2
G	15,0	12,3	-2,7
H	14,8	12,8	-2,0
I	15,5	14,2	-1,3
J	21,5	24,1	2,6
L	25,1	12,8	-12,3
M	9,0	16,2	7,2
Q	1,2	37,3	36,1
sekcja gospodarki	2014/2013 ^{*/}		
	spadek	wzrost	netto
A	3,9	4,2	0,3
C	3,9	16,3	12,4
F	13,7	16,6	2,9
G	10,2	10,4	0,2
H	5,5	8,1	2,6
I	7,3	13,9	6,7
J	9,6	13,9	4,3
L	9,4	6,7	-2,7
M	6,0	13,7	7,6
Q	1,0	16,5	15,5
sekcja gospodarki	2015/2014 ^{*/}		
	spadek	wzrost	netto
A	3,5	14,6	11,1
C	1,5	30,1	28,6
F	4,4	21,5	17,1
G	3,6	22,4	18,8
H	7,0	22,4	15,4
I	0,3	15,9	15,6
J	0,0	37,5	37,5
L	0,0	18,9	18,9
M	0,2	22,8	22,6
Q	0,7	16,9	16,2

A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, B - działalność produkcyjna, F – budownictwo, G - handel hurtowy i detaliczny, H - transport, gospodarka magazynowa, I - działalność związana z zakwaterowaniem, usługami gastronomicznymi, J - informacja i komunikacja, L - obsługa nieruchomości, M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Źródło: badanie „Monitoring kondycji sektora MMŚP w 2014 r.”, Konfederacja Lewiatan

WYNAGRODZENIA

2014

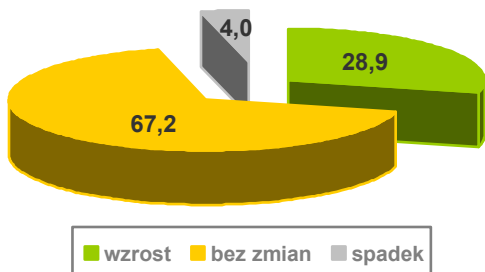
- ❑ Zdecydowanie więcej firm planuje wzrost wynagrodzeń niż wzrost zatrudnienia.
- ❑ Jednak w 2014 r. mniej MMŚP niż w 2013 r. planuje wzrost wynagrodzeń pracowników.
- ❑ Co ciekawe – w przypadku mikrofirm więcej firm planuje wzrost wynagrodzeń niż wzrost przychodów. W przypadku średnich firm jest odwrotnie.
- ❑ Skłonność do wzrostu wynagrodzeń jest w większości sektorów mniejsza niż w 2013 r. (poza budownictwem, transportem i firmami z sektora informacja i komunikacja).

2015

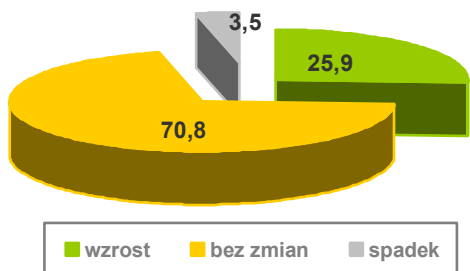
- ❑ Dwa razy więcej firm planuje podnieść wynagrodzenia niż zwiększyć zatrudnienie, a o 20% więcej - od tych planujących wzrost przychodów.
- ❑ Najbardziej „otwarte” na wzrost wynagrodzeń są firmy średnie, jednak i mikroprzedsiębiorstwa planują podnosić wynagrodzenia swoim pracownikom.
- ❑ Cały czas najwyższą skłonność do podnoszenia wynagrodzeń mają firmy z sektora informacja i komunikacja, ale wzrosną szanse na wyższe wynagrodzenia w przemyśle, transporcie, handlu i firmach prowadzących działalność profesjonalną, naukową i techniczną.

WYNAGRODZENIA_MMŚP ogółem

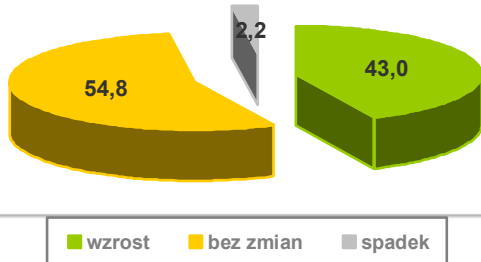
Zmiana wynagrodzeń w 2013 r. vs. 2012 r.
(% MSP ogółem)

Zmiana wynagrodzeń w 2014 r. vs. 2013 r.
(% MSP ogółem)

Zmiana wynagrodzeń w 2015 r. vs. 2014 r.
(% MSP ogółem)

2013

- Wynagrodzenia zwiększyło niespełna 30% MMŚP, czyli prawie tyle ile uzyskało wzrost przychodów.

+24,8 pp

2014

- Mniej chętnych do zwiększania wynagrodzeń niż w 2013 r., podobnie jak do zwiększania zatrudnienia,

+ 22,4 pp

2015

- Sytuacja będzie zdecydowanie lepsza, bowiem ponad 40% firm planuje podnieść wynagrodzenie swoim pracownikom.

+ 40,8 pp

WYNAGRODZENIA_MMŚP wg wielkości

mikro

- Mikrofirmy są wstrzemięzliwe w deklarowaniu wzrostu wynagrodzeń... chyba, że deklaracje dotyczą odległej przyszłości, czyli 2015 r.
- Ale i tak znacznie więcej firm podniosło (2013) i deklaruje wzrost wynagrodzeń niż osiągnęło wzrost przychodów (2013) lub prognozuje ich wzrost (2014 i 2015).

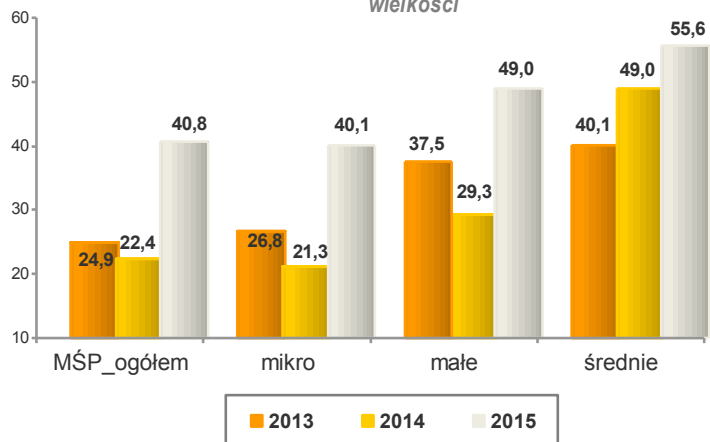
małe

- Mimo poprawy koniunktury w 2014 r. małe firmy zdecydowanie są mniej skłonne do podnoszenia wynagrodzeń niż były w 2013 r.
- I, inaczej niż mikrofirmy, mniej małych firm deklaruje wzrost wynagrodzeń niż prognozuje wzrost przychodów.

średnie

- Firmy średnie najchętniej w grupie MMŚP **zwiększają wynagrodzenia, ale ...**
- ... idzie to z pewnym opóźnieniem za wzrostem przychodów.**

Odsetek MŚP prognozujących wzrost wynagrodzeń minus odsetek MŚP prognozujących spadek wynagrodzeń w l. 2014-2015 wg klas wielkości

WYNAGRODZENIA_MMŚP wg sektorów

sekcja gospodarki	2013 /2012		
	spadek	wzrost	netto
A	5,4	29,3	23,9
C	1,5	37,1	35,6
F	6,9	28,6	21,7
G	3,1	24,8	21,7
H	4,8	19,7	14,9
I	0,0	37,6	37,6
J	0,2	40,1	39,9
L	8,8	22,9	14,1
M	9,1	32,4	23,3
Q	0,8	28,2	27,4
sekcja gospodarki	2014/2013 ¹		
	spadek	wzrost	netto
A	3,6	20,5	16,9
C	1,7	25,0	23,3
F	3,2	33,2	29,9
G	4,8	24,3	19,5
H	5,0	26,7	21,7
I	1,6	22,6	21,0
J	0,0	43,6	43,6
L	4,6	19,6	15,0
M	3,4	25,8	22,4
Q	0,0	23,3	23,3
sekcja gospodarki	2015/2014 ¹		
	spadek	wzrost	netto
A	3,4	37,3	33,9
C	0,9	45,4	44,5
F	2,4	34,8	32,4
G	2,9	46,2	43,2
H	0,3	41,4	41,1
I	0,0	39,9	39,9
J	0,0	52,3	52,3
L	3,6	37,7	34,2
M	3,6	48,2	44,6
Q	0,0	23,0	23,0

2013

(+39,9) vs. (+14,1 pp)

- ❑ We wszystkich sektorach dominowały firmy, które podniosły wynagrodzenia swoim pracownikom. Nawet w firmach budowlanych.
- ❑ Najbardziej skłonne do podniesienia wynagrodzeń były firmy z sektora informacja i komunikacja.
- ❑ Najmniej firm skłonnych do podnoszenia wynagrodzeń było w sektorze obsługa nieruchomości oraz transporcie i gospodarce magazynowej.

2014

- ❑ Skłonności do podnoszenia wynagrodzeń jest w większości sektorów mniejsza niż w 2013 r. Sytuacja poprawiła się jedynie (nieznacznie) w budownictwie, transporcie oraz w informacji i komunikacji.
- ❑ Ciągłe pracownicy firm z sektora informacja i komunikacja mogą w największym stopniu liczyć na wzrost wynagrodzeń.
- ❑ Ciągłe słabo w obsłudze nieruchomości.

2015

(+43,6 pp) vs. (15,0 pp)

- ❑ W opinii MMŚP sytuacja wyraźnie się poprawi.
- ❑ Do firm z sektora informacja i komunikacja mają dołączyć firmy przemysłowe, handlowe, transportowe oraz prowadzące działalność profesjonalną, naukową i techniczną.

(+52,3 pp; +44,5 pp; 43,2 pp)

A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, B - działalność produkcyjna, F – budownictwo, G - handel hurtowy i detaliczny, H - transport, gospodarka magazynowa, I - działalność związana z zakwaterowaniem, usługami gastronomicznymi, J - informacja i komunikacja, L - obsługa nieruchomości, M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Źródło: badanie „Monitoring kondycji sektora MMŚP w 2014 r.”, Konfederacja Lewiatan

INWESTYCJE

2014

- ❑ Niska, niższa niż w 2013 r., skłonność do inwestycji – zapewne efekt sytuacji politycznej, która przekłada się na istotny wzrost niepewności w gospodarce.
- ❑ W największym stopniu sytuacja geopolityczna wpływa na mikroprzedsiębiorstwa i małe firmy i ich decyzje inwestycyjne.
- ❑ W średnich firmach skłonność do inwestycji jest mniejsza niż w 2013r.
- ❑ Największą skłonnością do inwestycji charakteryzują się firm z sektora informacja i komunikacja oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

2015

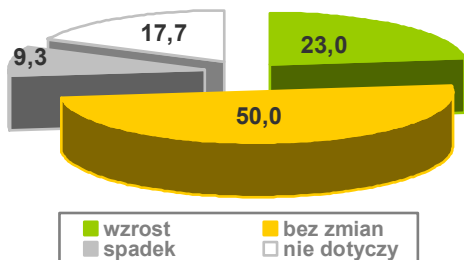
- ❑ Większe plany inwestycyjne ma więcej firm niż w latach poprzednich, ale nie jest to istotna zmiana.
- ❑ Mikrofirmy pozostają w swoich inwestycyjnych decyzjach ostrożne, aczkolwiek zwiększać inwestycje będzie więcej firm niż w latach 2013-2014.
- ❑ Wyraźne proinwestycyjne nastawienie widać w sektorze informacja i komunikacja, a także w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (aczkolwiek 2015 r. może być słabszy po dwóch latach inwestowania przez prawie 40% firm z tego sektora).

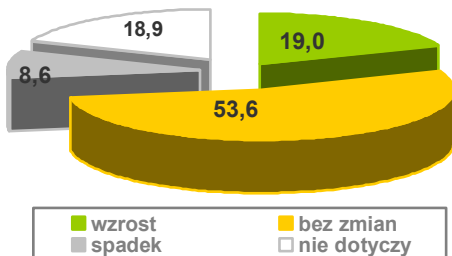
INWESTYCJE_MMŚP ogółem

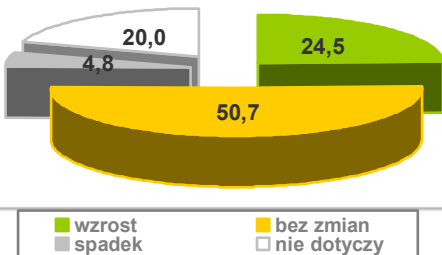
Zmiana nakładów na inwestycje w 2013 r.
vs. 2012 r. (% MSP ogółem)

Zmiana nakładów na inwestycje w 2014 r.
vs. 2013 r. (% MSP ogółem)

Zmiana nakładów na inwestycje w 2015 r.
vs. 2014 r. (% MSP ogółem)

2013

- Prawie 1/3 firm zwiększyła nakłady na inwestycje.
- Prawie 20% nie inwestowało w ogóle.

- 4,0 pp

2014

- Brak stabilności sytuacji makropolitycznej wpływa na decyzje MMŚP dotyczące inwestycji – mniej firm niż w 2013 r. realizuje i planuje realizować inwestycje.

- 8,4 pp

2015

- Sytuacja nieco się poprawi, ale firmy nie przewidują wzrostu skłonności do inwestycji.
- Także więcej firm niż w I. 2013-2014 nie planuje w ogóle inwestycji.

- 0,3 pp

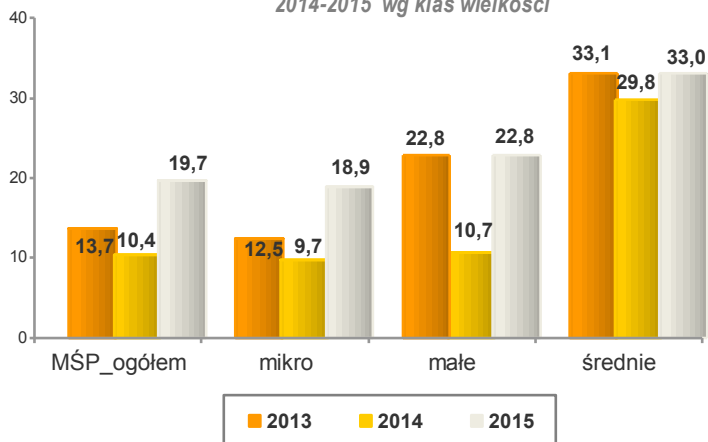
INWESTYCJE_MMŚP wg wielkości

mikro

- ❑ Mikrofirmy mają w całym okresie 2013-2015 relatywnie niską skłonność do inwestycji.
- ❑ W 2015 r. sytuacja powinna, w opinii przedsiębiorców, nieco się poprawić, ale tylko 23% mikrofirm planuje inwestycje.

Odsetek MŚP prognozujących wzrost nakładów na inwestycje minus odsetek MŚP prognozujących spadek nakładów na inwestycje w I. 2014-2015 wg klas wielkości

małe

- ❑ W 2014 r. o 1/3 mniej firm niż w 2013 r. planuje zwiększyć inwestycje.
- ❑ W 2015 r. małe firmy będą bardziej otwarte na inwestycje, ale ciągle tylko 30% firm planuje wzrost inwestycji.

średnie

- ❑ Niepokoją decyzje firm średnich – w kolejnych latach (2013-2015) **maleje odsetek przedsiębiorstw planujących wzrost inwestycji.**
- ❑ **Aczkolwiek cały czas w tej grupie firm skłonność do inwestycji jest największa.**

INWESTYCJE_MMŚP wg sektorów

sekcja gospodarki	2013 /2012		
	spadek	wzrost	netto
A	8,9	32,5	23,6
C	10,2	27,7	17,5
F	14,5	22,6	8,1
G	7,2	18,9	11,7
H	15,2	19,5	4,3
I	3,9	25,0	21,1
J	0,6	36,5	35,9
L	20,2	8,5	-11,7
M	10,8	25,8	15,0
Q	0,5	39,4	38,9
sekcja gospodarki	2014/2013 ^{*/}		
	spadek	wzrost	netto
A	8,5	30,0	21,5
C	9,9	26,9	17,1
F	9,2	28,0	18,8
G	8,1	10,1	1,9
H	18,8	23,0	4,2
I	7,3	15,3	8,0
J	1,8	35,0	33,2
L	8,3	9,6	1,3
M	6,6	19,2	12,6
Q	1,5	37,7	36,2
sekcja gospodarki	2015/2014 ^{*/}		
	spadek	wzrost	netto
A	10,9	35,7	24,8
C	3,5	29,1	25,6
F	6,1	32,3	26,2
G	4,9	16,2	11,3
H	2,8	19,6	16,8
I	7,0	22,2	15,2
J	1,3	42,5	41,2
L	3,6	26,5	22,9
M	4,8	34,6	29,9
Q	0,7	27,1	26,4

2013

- ❑ We wszystkich sektorach (poza obsługą nieruchomości) więcej było firm zwiększających niż zmniejszających nakłady na inwestycje.
- ❑ Najwięcej zaangażowanych inwestycyjnie firm było w sektorze ochrona zdrowia i opieka społeczna oraz informacja i komunikacja.
- ❑ 2013 r. był okresem zastoju biznesowego w sektorze obsługa nieruchomości, co wpłynęło na inwestycyjne firm.

(+38,9) vs. (-11,7 pp)

2014

- ❑ Prognozy dotyczące inwestycji są w większości sektorów gospodarki słabsze niż w 2013 r. Tylko w sektorze budowlanym i obsłudze nieruchomości sytuacja powinna się poprawić.
- ❑ Ciągłe wysoka pozostaje skłonność do inwestycji firm z sektora opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz informacja i komunikacja.
- ❑ A ciągle niska – w transporcie i obsłudze nieruchomości

(+36,2 pp) i (+33,2) vs. (+4,2 pp)

2015

- ❑ Sytuacja wyraźnie poprawia się – we wszystkich sektorach gospodarki.
- ❑ Inwestycje, wg prognoz przedsiębiorców, będą realizowane w największej grupie firm z sektora informacja i komunikacja.

(+41,2 pp)

A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, B - działalność produkcyjna, F – budownictwo, G - handel hurtowy i detaliczny, H - transport, gospodarka magazynowa, I - działalność związana z zakwaterowaniem, usługami gastronomicznymi, J - informacja i komunikacja, L - obsługa nieruchomości, M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Co jeszcze planują nasze miśki?

eksport

- ❑ Tylko ok. 8% MMŚP to eksporterzy. Większość z nich prognozuje wzrost sprzedaży na eksport, szczególnie oczywiście firmy przemysłowe.

wprowadzenie nowych produktów na rynek

- ❑ Ponad 26% MMŚP wprowadziło i planuje wzrost liczby wprowadzanych w 2014 r. nowych produktów na rynek (innowacje produktowe).

zakup nowych technologii

- ❑ Ponad 12% planuje w 2014 r. wzrost wydatków na zakup nowych technologii.

inwestycje w pracowników

- ❑ Ponad 17% planuje w 2014 r. zwiększyć wydatki na inwestycje w pracowników.

popyt na kredyt

- ❑ Ponad 6% MMŚP planuje zwiększyć swoje zadłużenie w bankach. Podobna liczba chce je zmniejszyć.

zatory płatnicze

- ❑ Przedsiębiorcy sygnalizują poprawę sytuacji w egzekwowaniu należności.

DZIĘKUJĘ.

Małgorzata Starczewska-Krzysztozek
mkrzysztozek@konfederacjalewiatan.pl